

ИЗВЈЕШТАЈ СА САСТАНКА СТАЛНОГ ОДБОРА ПССЕЕЦП-а Сарајево, 01. 12. 2018. године

Састанак Сталног одбора ПССЕЕЦП-а одржан је у Сарајеву, 1 децембра 2018. године у просторијама Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине. Састанку су присуствовали чланови Сталног одбора из парламената Анкаре, Атине, Букурешта, Кишињева, Љубљане, Приштине, Сарајева, Софије и Загреба. Подгорицу и Скопље представљали су национални координатори а Београд и Тирана нису имали своје представнике.

Састанак је отворио Бариша Чолак, предсједавајући Сталног одбора ПССЕЕЦП-а, који је поздравио све присутне парламентарке и парламентарце као и националне координаторе те пожелио свима угодан боравак у Сарајеву и успјешан рад.

Ад. 1. Усвајање дневног реда

Предсједавајући је упознао присутне са предложеним дневним редом. Будући да није било примједба, предсједавајући Чолак констатовао је да је дневни ред усвојен.

Ад. 2. Презентација приоритета за вријеме предсједавања Босне и Херцеговине СЕЕЦП-ом

Предсједавајући Бариша Чолак нагласио је да ће његово излагање бити кратко. Такође је нагласио да је Процес сарадње у Југоисточној Европи прошао кроз врло тешко и изазовно вријеме откад је покренут прије 22 године. У међувремену, у неким земљама региона било је много темељних промјена и трансформације. Главни циљеви организације, попут продубљивања регионалне сарадње, што укључује добросусједске односе, јачање економских односа, борбу против свих облика организованог криминала, тероризма и кршење људских права, и даље су врло актуелни. Г. Чолак је подсјетио присутне да је Босна и Херцеговина преузела предсједавање Процесом 1. јула 2018. године и да ће највиши приоритети Босне и Херцеговине бити приступање Европској унији држава кандидата и потенцијалних кандидата у оквиру региона. Нагласио је да је мото под којим БиХ предсједава боља повезаност за бољи живот, што одражава нужност много бољих инфраструктурних и других веза унутар региона, а то је и главни предуслов за бржи приступ цијелог региона ЕУ.

Предсједавајући је појаснио да то што Босна и Херцеговина подразумијева под бољом повезаношћу далеко надилази њену уску дефиницију повезаности јер су приоритетне области предсједавања Босне и Херцеговине јачање инфраструктурне дигиталне повезаности унутар региона, јачање регионалне пословне сарадње, надоградња повезаности међу младима, као и образовању и култури, те јачање веза међу чланицама СЕЕЦП-а и побољшање међусобне сарадње како би се боље одговорило на све савремене изазове с којима се сусреће регион, а ту се мисли прије свега на миграције, борбу против организованог криминала и тероризма.

Предсједавајући је навео да је Босна и Херцеговина, у складу са уобичајеном праксом и наведеним приоритетима, већ организовала неформални састанак министара спољних послова 5. септембра 2018. године у Бањалуци те и овај данашњи састанак Сталног одбора ПССЕЕЦП-а. Додао је да Босна и Херцеговина планира да организује традиционалну сесију дипломатске школе за младе дипломате СЕЕЦП-а такође у овом мјесецу. Предсједавајући је информисао присутне да Босна и Херцеговина планира да сљедећи неформални састанак министара спољних послова одржи у марту 2019. године, састанак Сталног одбора Парламентарне скупштине СЕЕЦП-а у мају 2019. године и пленарно засједање Парламентарне скупштине СЕЕЦП-а, као и састанак Сталног одбора у јуну 2019. године. Додао је да ће се Пословни форум СЕЕЦП-а одржати на маргинама Сарајево бизнис форума у мају 2019. године, те министарски састанак СЕЕЦП-а у јуну 2019. године. Закључио је да поред наведених приоритета и предвиђених догађаја Босна и Херцеговина као предсједавајућа остаје отворена за све приједлоге и питања која би се могла појавити у међувремену, а значајна су за продубљивање међусобне сарадње у Југоисточној Европи.

По завршетку излагања, предсједавајући је позвао чланове Сталног одбора да изнесу своје сугестије.

СОФИЈА

Евгенија Ангелова је на почетку излагања истакла да јој је веома драго што је предсједавајући рекао да су добродошле нове идеје и приједлози у вези са приоритетима предсједавања Босне и Херцеговине СЕЕЦП-ом које је презентовао. Први приједлог односио се на међународну конференцију одржану у Софији 5. октобра под називом "Трансформација Западног Балкана - улога и будућност процеса приступања ЕУ". Навела је да би било корисно чути информације о питањима која су разматрана на конференцији с обзиром на то да су конференцију организовали заједно Европски парламент и Народна скупштина Бугарске. Информацију би припремила за један од наредних састанака. Други приједлог је био да се учеснице СЕЕЦП-а упознају са циљевима које је поставила Румунија за вријеме свог предсједавања Европском унијом.

САРАЈЕВО

Предсједавајући Чолак захвалио је на сугестијама и рекао да би информације могле бити презентоване на сљедећем састанку Сталног одбора у мају 2019. године.

Приједлог Софије је усвојен.

Прихваћени су приоритети за вријеме предсједавања Босне и Херцеговине, те се прешло на разматрање тачке 3. дневног реда.

Ад. 3. Презентација шефа Политичког одјела РЦЦ-а, Амера Капетановића, о теми: Улога РЦЦ-а у подршци регионалној и економској, политичкој и друштвеној интеракцији у контексту приоритета Босне и Херцеговине током председавања СЕЕЦП-ом

Презентација у прилогу

СОФИЈА

Евгенија Ангелова похвалила је презентацију као веома интересантну и обратила пажњу на питање повезаности берзе у региону како би привредни субјекти били успјешнији на европској и свјетској берзи. Навела је примјер једне бугарске компаније која је успјела окупити компаније из Словеније, Хрватске, Србије, Македоније, Румуније и Грчке и организовати сусрет у Софији у октобру гдје је успостављен фонд за трговину на берзи. Додала је да институције треба да подрже компаније у остваривању повезаности унутар региона, што доприноси промовисању цијелог региона.

Ад. 4. Информација о учешћу председавајућег ПССЕЕЦП-а на 37. сесији Балтичке скупштине и 24. састанка Балтичког вијећа, одржаног од 25. до 26.10. у Вилњусу, у Литванији

САРАЈЕВО

Председавајући је информисао чланове Сталног одбора да је заједно са колегиницом Ханком Вајзовић учествовао на 37. сједници Балтичке скупштине, а тада је одржан и 24. састанак Балтичког вијећа. Тридесет седма сједница Балтичке скупштине одржана је у вријеме обиљежавања 100 година независности балтичких земаља. На отварању сједнице обратили су се председници парламената балтичких земаља: председник Парламента Републике Литваније Викторас Пранкиетис, председница Парламента Републике Летоније Инара Мурнице и председник Парламента Републике Естоније Еики Нестор.

У својим говорима председници парламената истакли су значај заједништва балтичких земаља, као и напредак у јачању стабилности њихове регије, те да одржавање заједништва показује како су поставили исправне циљеве. Такође су нагласили да је много постигнуто у погледу контроле потрошње алкохола, здравствене заштите, образовања и безбједносних мјера. Балтичке земље потписале су споразум о међусобном признавању високошколских диплома и успоставиле Балтички фонд за културу.

Г. Чолак је такође рекао да се са пуно пажње говорило о пројекту Балтичке жељезнице као једном од најважнијих инфраструктурних пројеката балтичких земаља, која ће допринијети економском развоју овог региона. Будући да Естонија, Литванија и Летонија имају жељезничке пруге из совјетског периода, потписале су Споразум о градњи Балтичке жељезнице која би их повезала са Финском (и осталим нордијским земљама), као и земљама западне Европе. Споразум је потписан прошле године, а

пројекат треба да буде завршен 2026. Планирана вриједност пројекта је око 50 милијарди, па се очекује велика финансијска подршка Европске уније.

Предсједавајући Бариша Чолак додао је да се обратио учесницима 37. сједнице Балтичке скупштине и упознао их да је Босна и Херцеговина, под слоганом „Боља повезаност за бољи живот“, 1. јула 2018. преузела једногодишње предсједавање ПССЕЦП-ом. Појаснио је да ће приоритет предсједавања Босне и Херцеговине бити процес приступања Европској унији земаља кандидаткиња и потенцијалних кандидаткиња из региона и које су четири приоритетне области предсједавања БиХ: јачање инфраструктурне и дигиталне повезаности унутар региона; јачање регионалне пословне сарадње и повезаности; надоградња повезаности у сфери тзв. људске димензије – међу младима, као и у образовању и култури, те јачање веза између учесница СЕЕЦП-а и побољшања сарадње како би ефикасније одговорили на све савремене изазове с којима се сусреће регион: миграције, борба против организованог криминала и тероризма.

Предсједавајући је завршио излагање рекавши да је сесија завршена усвајањем Резолуције и Завршног документа са 37. сједнице Балтичке скупштине, као и избором новог руководства за 2019. годину: предсједника и потпредсједника Балтичке скупштине те предсједавајућих одбора и њихових замјеника.

Информација је једногласно прихваћена па се прешло на разматрање 5. тачке дневног реда.

Ад. 5. Размјена мишљења о питању сједишта сталног Секретаријата

САРАЈЕВО

Предсједавајући Бариша Чолак рекао је да у протеклом периоду нисмо ријешили ово питање упркос заједничком залагању да додођемо до рјешења. Подсјетио је све чланове на последњи приједлог који се односио на ротацију сједишта Секретаријата између Анкаре и Софије и отворио расправу.

АНКАРА

Дериа Бакбак је рекла да Турска политика према Балкану није заснована на сусједству, већ на заједништву и сродству баш као што је то било и у прошлости те да Анкара придаје велику важност балканском региону јер поред географских, политичких и економских разлога, Анкара и Балкан имају јаке историјске, културне и хуманитарне везе. Додала је да када погледамо политичку структуру земаља Балкана видимо да су и даље нестабилне јер ултранационалистички етнички покрети имају потенцијал да створе нови коријен нестабилности у региону те сматра да на Балкану треба избјегавати вјештачке подјеле. Изјавила је да у овом тренутку постоји потреба да Анкара игра кључну улогу у јачању постојеће сарадње и осигурању свеобухватне регионалне интеграције стварањем подручја од заједничког интереса међу земљама у региона те да је Анкара, као једна од чланица оснивача Процеса сарадње Југоисточне Европе, преузела кључну улогу стратешког партнерства и намјерава да одржава добре односе са свим земљама СЕЕЦП-а, укључујући комерцијална и туристичка партнерства. Додала је да се трговина и инвестиције у земље СЕЕЦП-а повећавају.

Сматра да све већа економска и политичка моћ чини Турску сигурним уточиштем за угрожене људе па су домаћин скоро 3,6 милиона сиријских избјеглица, од којих 400

хиљада живи у Газиантепу, који је на шестом мјесту међу турским градовима по обиму извоза и да је Турска својим растом, базираним на производњи, технологији и извозу, у октобру забиљежила рекорд са стопом раста од 13,1%.

Навела је да се охрабрују улагања турских предузетника у Сарајево па њихови економски и трговински односи са Сарајевом указују на узлазни тренд, али да су због сложене бирократске структуре и административних проблема с којима се суочавају турски инвеститори инвестиције испод тренутног потенцијала и нивоа односа између двије земље.

Гђа Бакбак је на крају још једном нагласила да је одржавање стабилности Балкана кључно за безбједност, мир и просперитет сродних заједница те да Балкан такође има велики значај због повећања својих економских средстава и служи као мост у процесу спољне трговине региона у Европу.

АТИНА

Георгиос Палис је нагласио да боља повезаност значи бољи живот и за садашње и за будуће генерације. Објаснио је да процес придруживања ЕУ има снажан трансформативни ефекат у изградњи позитивних промјена, осигуравајући повећане економске и трговинске могућности и побољшавајући квалитет живота. Сматра да иницијатива процеса сарадње Југоисточне Европе доказује спремност превазилажења постојећих потенцијалних сукоба, те да се они могу претворити у могућности за обострано корисну сарадњу. Истакао је важност европске перспективе у националном парламенту, као и усаглашавање националног законодавства у оквиру стандарда ЕУ. Главни циљ Атене је увијек био у духу побољшања повезаности и сарадње, јачања стабилности и безбједности у региону, те јачања добросусједских односа, као и промовисања економског развоја региона. Заједничким циљем сматра стварање транспарентног регулативног оквира који гради повјерење инвеститора и промовише синергије економије. Казао је да постоји одговорност да се докаже људима да је могуће радити заједно и постићи консензус о важним политичким питањима. На крају, нагласио је присуство и информисаност друштва као кључне факторе у том процесу.

СОФИЈА

Евгенија Ангелова сагласила се са изјавама Анкаре и Атене, те истакла значај сарадње са Европским парламентом и европским институцијама када је у питању усмјеравање рада Парламентарне скупштине ка цивилном друштву и помоћ при процесима Европске уније и интеграције. Сматра да Стални одбор треба напорно да ради на постизању циљева и мисија Парламентарне скупштине, да би се постигли стварни резултати. Регионални секретаријат поново ради као признати партнер Европског парламента, те врло блиско сарађује у повезивању парламената у региону, нагласила је. Сагласила се са колегама да су сарадња, повезаност, промовисање демократије и владавина права веома важни, као и уједињеност земаља чланица СЕЕЦП-а.

ЉУБЉАНА

Наташа Сукич захвалила се на изврсној организацији састанка и гостопримству у Сарајеву. Изјавила да Љубљана поздравља чињеницу да је предсједавајуће Сарајево ставило ово питање на дневни ред, с циљем да настави са напорима у рјешавању овог питања, које је било активно и у току предсједавања у Љубљани. Замолила је да предсједавајуће Сарајево активним ангажманом кандидата побољша дијалог с циљем проналаска компромиса у вези са сједиштем Секретаријата.

КИШИЊЕВ

Михаела Спатар сматра да је мото „Боља повезаност за бољи живот“ од изузетне важности не само за појединачне државе него и за цијели регион. У том контексту, истакла је да ће Република Молдавија подржати Сарајево за вријеме предсједавања СЕЕЦП-ом, тако што ће реализовати циљеве агенде предсједавајућег. Рекла је да Република Молдавија подржава прагматичан приступ капитализацији потенцијалног развоја Југоисточне Европе, сматравши то темељем за прилике и сарадњу који доноси додатну вриједност процесу европске интеграције не само Републике Молдавије него и осталих држава које су у том процесу. Узимајући у обзир заједничке безбједносне пријетње, нагласила је важност разговора о томе на идућим састанцима, те мјерама које парламенти могу предузети с циљем боље повезаности земаља чланица СЕЕЦП-а.

БУКУРЕШТ

Мариана-Венера Попеску изразила је жељу за унапређењем регионалне сарадње, јачањем економских и добросусједских веза, те навела и остале проблеме на којима треба радити, попут борбе против криминала и повреда људских права. Истакла је овогодишњи потез владе Румуније који се односи на повећавање минималне плате као средства помоћу којег се може зауставити или успорити одлазак младих људи из државе.

САРАЈЕВО

Предсједавајући Бариша Чолак рекао је да нико не би био сретнији од нас из Босне и Херцеговине кад бисмо успјели током нашег предсједавања коначно ријешити ово отворено питање које пуно значи за рад ПССЕЕЦП-а. Додао је да ће Сарајево дати свој максималан допринос, али да се до рјешења може доћи само консензусом. Нагласио је да се нећемо уморити од разговора о овом питању све до коначног рјешења, али да жели вјеровати да ипак неће проћи превише времена до тог рјешења, како бисмо могли рјешавати крупне проблеме који стоје пред нама. Изразио је наду да ће Анкара и Софија постићи компромис на задовољство свих учесница.

Није усвајан закључак о питању сталног сједишта Секретаријата.

Ад. 6. Разно

У оквиру ове тачке није било пријављених за расправу те је предсједавајући Чолак констатовао да је састанак Сталног одбора завршен.